

ถ่ายทอดความรู้อย่างไร

เรื่อง : งานจัดการความรู้

ให้เข้าใจ

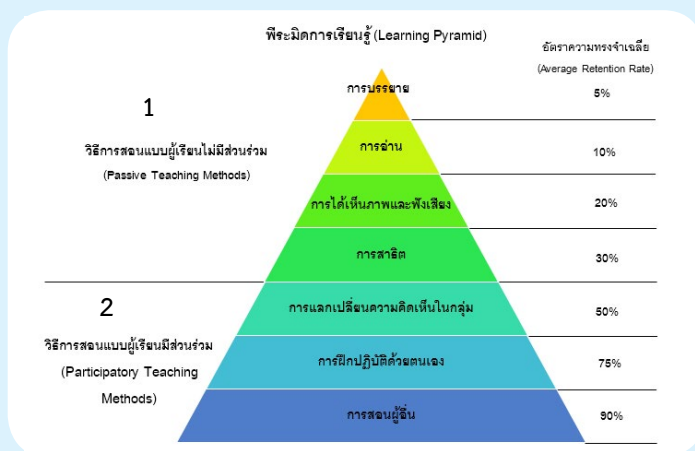
ทำได้

ตอนที่ 1

ด้วยคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมีอายุกว่า 131 ปี และกำหนดเป้าหมายในการเป็น “องค์กรแห่งการเรียนรู้” ที่มีการยกระดับคุณภาพด้วยการจัดการความรู้ เพื่อให้มีการปรับปรุงพัฒนาสร้างนวัตกรรม ส่งผลให้ศิริราชบรรลุวิสัยทัศน์และเกิดความก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ซึ่งคณะฯ กำหนดใช้กลยุทธ์ Siriraj Link-Share-Learn และกระบวนการจัดการความรู้ ในการสร้าง ใช้ จัดเก็บ ถ่ายโอน และแบ่งปันความรู้ และประสบการณ์การทำงาน ให้บุคลากรทุกระดับใช้ และสร้างความรู้ในการทำงาน ทำให้บุคลากรมีการสังเคราะห์ความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) ซึ่งบุคลากรแต่ละคนมีความรู้ ความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกันไป ดังนั้นการถ่ายทอดความรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ชาวศิริราชทุกคนต้องมีการถ่ายโอนความรู้ ประสบการณ์แก่กันเสมอ เพื่อให้กระบวนการปฏิบัติที่ใกล้เคียงกัน สามารถทำงานแทนกันได้ ส่งผลให้ผลงานของคณะฯ ก้าวหน้า บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน มีการพัฒนาเป็นทีมร่วมกันมากกว่าการทำงานแบบต่างคนต่างทำ ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีที่มีน้องใหม่เข้ามาทำงาน หากกระบวนการถ่ายทอดความรู้ และสร้างการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ จะทำให้น้องใหม่สามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ถ่ายทอดไปได้ เพื่อให้ทำงานเป็นเร็วขึ้น มีหลักคิดหลักทำ ทำให้ผลงานมีประสิทธิภาพ งานผิดพลาดน้อยลง หรือสามารถทำงานแทนกันได้

วันนี้งานจัดการความรู้จึงนำทุกคนมารู้จักกับ “**พีระมิดการเรียนรู้ (Learning Pyramid)**” ซึ่งเป็นผลงานการวิจัยของสถาบันวิจัยในสหรัฐอเมริกา National Training Laboratories Institute for Applied Behavioral Science (NTL Institute) ที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม 7 ระดับ (รูปที่ 1) เพื่อให้ทุกท่านพิจารณาเลือกวิธีการในการถ่ายทอดความรู้ให้กลุ่มเป้าหมายเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

รูปที่ 1 พีระมิดการเรียนรู้ (Learning Pyramid)

กลุ่มที่ 1 วิธีการสอนแบบผู้เรียนไม่มีส่วนร่วม (Passive Teaching Methods) เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากผู้อื่นเพียงด้านเดียว ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ประกอบด้วย

- การบรรยาย (lecture) ผลที่ได้รับนั้น ผู้เรียนจะจำได้เพียง 5% ดังนั้นการเรียนรู้แบบนี้ ความรู้มักจะถูกลืมในไม่ช้า หากไม่มีการทบทวน
- การอ่าน (reading) ไม่ว่าจะเป็นการค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ การศึกษา case study จะทำให้จำได้เพิ่มขึ้นเป็น 10% ช่วยให้ความรู้และเข้าใจในตอนที่ยานอ่านเท่านั้น ถ้าไม่มีการทบทวน ความรู้ก็จะถูกลืมในที่สุด

- การได้เห็นภาพและฟังเสียง (audio/visual) เป็นการเรียนรู้แบบที่มีทั้งการฟังและการดูภาพ เช่น การดูวิดีโอ จะทำให้สมองได้รับรู้จากการได้เห็นและคิดตาม เป็นระดับของการเรียนรู้ที่ได้ผลเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้จดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ดีขึ้นถึง 20%

- การสาธิต (demonstration) การได้เห็นตัวอย่างในระหว่างการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นถึง 30%

สำหรับ กลุ่มที่ 2 เป็นวิธีการสอนแบบผู้เรียนมีส่วนร่วม (Participatory Teaching Methods หรือ Interactive Methods) เป็นการสอนแบบมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน หรือมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม การเรียนรู้ใน กลุ่มที่ 2 จะประกอบด้วยรูปแบบใดบ้าง ติดตามได้ใน ถ่ายทอดความรู้อย่างไร ให้เข้าใจ ทำได้ ตอนที่ 2